

גליון 329
שנה ח' תשע"טסיפורי
צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תורה למשפחת קלייטן על האישור לשרתמש בתמונה

סיפורי חז"ל

כאשר בנה דוד המלך ע"ה את היסודות לבית המקדש, פנה לחפור ולגלות את השיתין שנסתמו בעפר ואבנים מששת ימי בראשית. ומאותו מקום התחיל התהום לעלות ולשטוף את העולם. ידע דוד המלך, כי אם יקח חרס ויכתוב עליו את השם המפורש, או אז ירדו המים שוב. אולם היתה שאלה, האם מותר לעשות זאת, ולגרום לכך ששם ה' ימוחק במים? שאל דוד: מי יודע האם מותר לכתוב שם ה' על החרס? היה שם אחיתופל, והוא ידע שהדין הוא שמותר, ואולם לא רצה להשיב, כי חשב בליבו, כי מוטב שהתהום ימשיך להציף את העולם וימותו אנשים, ואז ימרדו ביד דוד המלך, ולאחר מכן הוא יטיל את החרס למים וירדו המים, והוא יהיה המלך, ידע דוד את זממו של אחיתופל, אמר: "מי שיודע הלכה זו ואינו אומר – יחנק בגרונו" מקללה זו פחד אחיתופל, ומיד פתח ואמר: "הלוא יש מקום שאמרה תורה לכתוב שם ה' ולמחקו בתוך המים, כדי להטיל שלום בין איש לאשתו, וכאן כדי לעשות שלום לכל העולם כולו לא כל שכן" שמע זאת דוד המלך, כתב שם ה' על החרס וזרקו אל המים, ואז ירדו המים חזרה אל התהום, והמשיכו לשקוע עוד ועוד עד שהגיעו לעומק 16,000 אמות. ראה זאת דוד, וידע כי לא טוב הדבר, שיהיו המים כה שקועים בתהום, שכן הארץ תהיה יבשה מדאי ולא תוציא פירות. לכן אמר 15 מזמורי "שיר המעלות" שבתהלים (ק"כ – קל"ד) וכנגד כל מזמור עלו מי התהום אלף אמה, עד שהגיעו לגובה של אלף אמה מתחת לפני הקרקע, שזוהו הגובה הרצוי, שבו תהיה האדמה לא מדאי לחה ולא מדאי יבשה. (עפ"י מסכת סוכה נ"ג ומפרשים)

פרשת השבוע

לאלקינו, אינני אומר לכם אפילו דבר אחד משלי, רק משל הקב"ה, ובשביל כבודו יתברך הריני רשאי לקחת אפילו עדים חיים וקיימים לעולם. אף אני הוסיף בהתנצלות, אין לשאול מי שמך מוכיח ומטיף ליהודי ברנוביץ? לא אגיד לכם שום דבר משלי, אלא דברים המפורשים בתורה.

סובבים למטה ונפתחים למעלה מסופר: בשנה אחת בערב חג הסוכות, בא המשמש אל הרה"ק ה"חווה" מלובלין זיע"א, ואמר לו שהסוכה כבר מוכנה להיכנס לשם, והרבי יכול לבוא לראותה. כאשר נכנס ה"חווה" אל הסוכה ראה את השלאק (גג ארעי) העשוי להגן מפני הגשמים, שאל את משמשו בענין, וענה שצריכים לסובב ולמשוך החבל מלמטה ואז יפתח הגג מלמעלה. אורו פני הרבי ואמר: זה אני אוהב מאוד "אז מען דרייט פון אונטען און עס מאכט זיך אויף פון אויבען", דהיינו שסובבים למטה בארץ ושערי השמים נפתחים למעלה.

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי מסופר על הגה"ק רבי אלחנן וסרמן זיע"א הי"ד שהיה פעם בבית הכנסת הגדול דברנוביץ בשבת שובה, כשהרב דמתא הגאון רבי דוד ווייצל זיע"א עמד להשמיע את דרשתו כמנהג ישראל קדושים. לפתע באו שלוחים להודיע שהרב אינו חש בטוב ולא ידרוש היום. מיד נשאו הכל את עיניהם לעבר ר' אלחנן שידרוש, הוא ניסה לטרב ולא הועיל, האנשים הוסיפו להפציר בו שידרוש. עלה אפוא לבימה ופתח בדברי הקדמה שקישר לפרשת השבוע, משה רבינו שתורתנו הקדושה מעידה בו שהיה עניו מכל האדם אשר על פני האדמה, איך הגיע לדבר בנוסח 'האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי? הוא בשר ודם בן תמותה יקח לו עדים שיהיו חיים וקיימים לעולם? אלא המשיך ויישב, משה רבינו בנשימה אחת מתרץ את עצמו, כי שם ה' אקרא הבו גודל

זמני השבת

זמני יציאת החג
ירושלים: 7:10 ת"א: 7:12 ר"ת: 7:51

האזינו וחג הסוכות

זמני כניסת החג
ירושלים: 5:59 ת"א: 6:14

הדלת, נתחייך הרבי אל תלמידיו ואמר: יודע אני יודע מה מעיק על לבכם, ובכן שמעו סיפור קצר על ר' דוד זה ותחליטו אתם בעצמכם אם אמנם ראוי הוא ליחס מיוחד אם לאו.

ר' דוד הוא יהודי קשה יום העמל קשות לפרנסת רעייתו וילדיו, לא תמיד מאיר לו המזל את פניו, ויש תקופות שבהן משוטט חסר פרנסה והרעב הוא בן בית אצלו. בחג הסוכות בשנה שעברה, ראה ר' דוד את היהודים העשירים המוציאים את אתרוגיהם הנאים מנרתיקיהם המוכספים, קנאה של מצווה מילאה את לבו, "מדוע לאנשים אלה מגיעה הזכות להתנאות לפני הקדוש ברוך הוא במצוות?" שאל את עצמו, למה לא יוכל יהודי פשוט אמצעים כמותי, להפגין גם כן פעם את חיבתו למצוות באמצעות אתרוג נאה ומהודר? אומר ועושה, מאותו יום ואילך החל ר' דוד לחסוך פרוטה לפרוטה משכרו הדל והעלוב, את הפרוטות צבר במקום מסתור, על שקית הבד שעטפה את המטבעות רשם באותיות קטנות אך ברורות אתרוג, במהלך השנה ידע ר' דוד זמנים קשים ביותר, אך גם בהם נהג להפריש מטבע כלשהו למטרה הנכספת, מפעם לפעם נוהג היה להוציא את המטבעות מן השקית ולמנות אותם, באותם רגעים היה כבר רואה לנגד עיניו את עצמו מגיע לבית הכנסת, מסיר את עטיפת הפשתן הרכה ושולף מתוכה אתרוג צהוב נקי הדר של ממש.

ימים אחדים לפני חג הסוכות האחרון, נפתח כמקובל שוק האתרוגים, בדרכו לביתו נהג ר' דוד לעבור דרך השוק, ולהתבונן באתרוגים בתחושה של קרבה מופלאה ומענגת, כאילו המתיק איזה סוד כמוס עמם, הוא לא פנה אל האתרוגים מן הסוג הירוד שסביבם התקבצו היהודים העניים, אלא אל המפוארים שבהם. המוכרים בראותם את ר' דוד ממשש באתרוגים המהודרים ביותר, הביטו בו במבט סלחני, ר' דוד כבר רצה מספר פעמים לשלוף את צרור הכסף שבכיסו ולרכוש את אחד האתרוגים הנאים, אבל הוא החליט להתאזר בסבלנות, הסכום שברשותו היה אמנם נכבד, אך לא די עבור אתרוג מן המשובחים שבמשובחים, הוא החליט אפוא להמתין עד לערב החג ממש, אז ידע שמוזלים כל המחירים באופן משמעותי, ועם קצת מזל יוכל להשיג אתרוג משופרא דשופרא, מן השורה הראשונה.

ואמנם כך היה, בערב חג הסוכות שוטט ר' דוד בין הדוכנים, ובאחד מהם נמצא אתרוג שלעצם מראהו נעתקה נשימתו, הוא שאל את המוכר למחירו וזה נקב בסכום שעלה אך במעט על זה שנמצא בכיסו, בלחץ קל הצליח להשוות בין השניים, הוא הוציא את הצרור, מסרו למוכר ובתמורה קיבל לידיו את האתרוג המהודר שעליו כה חלם.

מאז עקידת יצחק לא היה ניסיון כה קשה שיהודי עמד בו בצורה מופלאה שכזו.

פעם היסב הבעש"ט הקדוש וזע"א לסעודת מצוה בחברת תלמידיו הקדושים, ביניהם נכח גם תלמידו הגדול וממשיך דרכו הרה"ק רבי דוב בער המגיד ממעזריטש וזע"א. באמצע הסעודה שקע הבעש"ט בדבקות שנמשכה שעה ארוכה, ממראה פניו המהורהרות קשה היה לדעת אם משהו מעיק על לבו או שהוא שקוע במחשבותיו, כל אותה עת נותרו התלמידים שקטים ומכונסים בתוך עצמם מרוכזים בפני רבם ונוהרים שלא להפריע לו, אולם משנתמשך הדבר זמן רב יותר מן הרגיל ניסו התלמידים להשיב את רבם אליהם, תחילה פתחו בניגון חרישי שהיה אהוב עליו במיוחד, ושאותו נהג לנגן מעת לעת בהתעוררות מיוחדת, אך הרבי לא הגיב, אז העלה אחד מבחירי החבורה קושיה תורנית בנושא שהצדיק שח בו רגע לפני ששקע בהרהוריו, היו אלה שיטות יעילות בדרך כלל, שהתלמידים השתמשו בהן בהזדמנויות קודמות, אך למרבה הפליאה ואולי גם הדאגה הפעם לא הועילו כל השיטות, והבעש"ט נותר מנותק מן הנעשה סביבו.

איש לא שם לבו לדלת שנפתחה ולדמותו של ר' דוד שהופיעה על מפתן בית המדרש, הוא חמק פנימה מכוון חושש, כמי שיודע שאין מקומו במחיצת הצדיק ותלמידיו הקרובים, ר' דוד היה יהודי כפרי טיפוסי שהתפרנס ממלאכות כפיים מודמנות כמו רבים מחבריו הכפריים, ידיעותיו בתורה היו דלות ביותר, לעומת זאת נחשב ר' דוד לירא שמים ומהדר במצוות ככל שאפשר לו מצבו הכלכלי הדחוק. פתאום התנער הבעש"ט משרעפיו כמי שהתעורר זה עתה מחלום עמוק, הוא הפנה את ראשו לאחוריו והבחין בר' דוד המצטנף בירכתי בית המדרש, "בוא לכאן ר' דוד" קרא לעברו הרבי בקול גדול, "גש הנה בני ושב לצדי" הוסיף בחיבה, ר' דוד הנבוכך הסמיק עד שורשי שערות ראשו, אולם כשהרבי קורא יש לציית, בברכיים רועדות התקרב אל השולחן והושב על הכיסא הקרוב ביותר אל הרבי, הבעש"ט קירב אליו צלחת מלאה, מזג במו ידיו יין אל כוסו, ועודדו לסעוד את לבו. התלמידים הביטו משתאים במתרחש לנגד עיניהם, היה ברור להם כי הופעתו של ר' דוד בבית המדרש היא שעוררה את רבם מהתפשטות הגשמיות בו היה נמצא, הם לא הופתעו כלל מן העובדה, שבעוד הם לא הבחינו כלל בבואו של ר' דוד, הרי שרבים חש בכך מיד, אף שדלת בית המדרש הייתה מכיוון עורפו, השאלה שהטרידה אותם הייתה הכיצד יהודי פשוט כר' דוד הצליח במקום שבו הם התלמידים הקרובים וכל שיטותיהם כשלו? אבל הבעש"ט נהג בר' דוד בטבעיות מוחלטת בלא שנראה היה כי הוא ער לתחושת תלמידיו ולתמיהתם, כעבור זמן הטיל הרבי על ר' דוד שליחות מסוימת מחוץ לכותלי בית המדרש, כשיצא את

צִיָּוִן וְנִמְשָׁל

הושענא למענך אלקינו הושענא

משל למלך אדיר במלוכה שנסע לאיזה עיר בארץ ממלכתו, וטרם בא לשם לשכון כבוד, הוציאו קול במחנה כי המלך מגיע לעיר ויחן שם לזמן מוגבל, ולכל אחד תינתן האפשרות לבוא לפניו להתחנן על נפשו ולבקש את צרכו ומבוקשו ותעש כי חפץ חסד הוא ורוצה להטיב עם עמו ונחלתו. וכן היה, שבמשך כל הזמן שהיה המלך שוכן בקרבם באו כל העם לפניו בשאלתם ובקשתם, ובהגיע יום האחרון יום אשר בו נוסע המלך ועוזב את העיר, הכריזו והודיעו לאמור: "המלך נוסע". ויהי ביום ההוא ויגש איש אחד אשר עדיין לא ביקש את בקשתו, וייתייצב לפני המלך לבקש בקשה. וכראות המלך את זאת, שאל ברוגו למה התרשלת והתמהמתה לבוא עד היום האחרון אשר פעמי כבר עומדים הכן לנסוע, הלא הי' לך די זמן לבוא ולהתחנן לפני, ואין זו הדרך להתעצל ולולול עד כדי כך ולהשאיר את זאת על יום האחרון. וענה האיש ואמר אדוני המלך, אל יחר אפך בעבדך כי דרכי ומחשבותי לא בדרך ומחשבות שאר בני אדם אשר באו לפני המלך, רק למען לבקש את מבוקשם וטובתם, כי כל הדורש רק לטובת עצמו דורש ומקבל שכר, לא כן אני עבדך, לא באתי הנה לבקש בעד עצמי, כי אם לבקש בעד המלך וטובתו לבדו. וכשמוע המלך את דברי עבדו הנאמרים באמת ובתמים, מה מאוד הוטבו דבריו ומצא חן ושכל טוב בעיניו, ובמקום רוגו נהפך עליו ברחמים ויפקוד להטות עמו ולהטיב אחריתו.

הנמשל: כן הוא עמנו היום ביום הושענא רבא, אשר מיום ר"ח אלול הופיע ובא אלינו מלכינו מלך הכבוד יתב"ש, ומני אז ניתן לפנינו האפשרות להיות דורש ה' בהמצאו ולקוראו בהיותו קרוב, ודלתות שמים נפתחו לבוא לפניו ולשפוף לב כמים אל אבינו שבשמים, כי לא בזה ולא שקץ ענות עני ובשועו אליו ישמע ויושיע, ובעוה"ר לא שמנו לב לזה משך כל ימי הסליחה החל מר"ח אלול וימי הסליחות, ימי הזכרון הרת עולם, ובין כסה לעשור וביום הכיפורים זמן כפרה לכל עוונותינו, וכן בכל משך הימים אשר פרס עלינו חג הסוכות את שלומנו, לא עשינו להטיב מעשינו כל צרכנו, ורק עכשיו ביום האחרון של ימי הרחמים אשר המלך מ"ה הקב"ה עודנו אתנו יום הושענא רבה, אשר בו מסירת הפתקין, נתעוררנו לבוא אל שער המלך טרם נועל השער לפני הדופקים, ואיך לא יכסה הבושה את פנינו לבוא לפני המלך ביום האחרון לבקש ממנו סליחה ורחמים במקום שיהיה עלינו להיות וריוזים מקדימים ולא לולול בימים האלו אשר יעבורו. אמנם מענה אחת יש בפניו ובפיות עמנו בית ישראל, כי לא למעננו באנו לבקש כי אם למענך אלקינו, ובכן הושענא למענך אלקינו הושענא.

(הרה"ק בעל "שמח משה" מאיהעל זיע"א)

כעת משהחזיק בחיקו את משאת נפשו בכל השנה האחרונה, לא היה גבול לאושרו, כל הדרך התנגדה מפיו מנגינה עליזה שבקעה היישר מתוך לבו המתרוגן, כשנכנס לביתו, הייתה רעייתו עסוקה בהכנת תבשילי החג ממעט המצרכים הדלים שהיו בביתה, כששמעה את שירת בעלה הנכנס, חשבה לרגע שבינתו נשתבשה עליו, "לשמחה זו מה עושה?" שאלה בטון מודאג, הביטי נא אשת חיל, השיב לה בחדווה, ובלא להוסיף מילה הושיט לה את האוצר הצהבהב שברשותו, כדי שזו תחווה עליו את דעתה האישית.

עיניה של הרעיה הנאמנה הביטו כלא מאמינות באתרוג הנאה, עברה דקה ארוכה עד שעיקלה במוחה את הרעיון, שבעלה רכש אותו בכספם תוך שהוא חוסך אותו מפיות בניהם הקטנים, באותו רגע איבדה את עשתונותיה וברגע של חולשה קירבה את האתרוג אל פיה ונגסה בשיניה את פיתמו, באותה שנייה הפך האתרוג המהודר משאת נפשו של ר' דוד, לחפץ דומם וחסר ערך, הבעל הנדהם בלע את רוקו בהלם, אולם חיש מהר התעשת וכבש את סערת נפשו, "כנראה צודקת את" הפטיר לעבר אשתו, ופנה לענייני הבית בלב שבור, "ובאמת מניין לו ליהודי פשוט שכמותי התאוה לאתרוג כה מהודר?" שאל את עצמו בהשלמה. כעת נותר בכיסים ריקים לגמרי, ואפילו דמי חברות באתרוג הקהילה לא היה בידו לשלם, בסופו של דבר נאלץ ליטול את אחד מכלי הבית המועטים, ולמשכנו, וכשהמטבעות הדלים שקיבל בתמורה היו בידו רץ כל עוד רוחו בו אל ראש הקהל ומסרם לקופת הציבור, נקל לתאר את הצער העמוק שמילא את לבו של ר' דוד, כשנאלץ בבוקר החג להתייצב בתור הארוך שהשתרך בבית הכנסת לברך על אתרוג הקהילה, כה קרוב היה לאתרוג מהודר משלו, למרות כל זאת לא הוסיף לדבר דבר עם אשתו בעניין הזה, לא בחג עצמו ולא בימים שלאחריו, אדרבה בראותו את הכעס העצום שהסבה לה רכישת האתרוג, אף התאמץ לשמחה ככל יכולתו. באותו הרגע שב ר' דוד מן השליחות ונכנס לבית המדרש, הבעש"ט הקדוש השלים את דבריו במשפט הבא מבלי שהאיש יבין שהדברים קשורים בו, דעו לכם תלמידיי היקרים כי מאז עקידת יצחק לא היה ניסיון כה קשה שיהודי עמד בו בצורה מופלאה שכו.

לע"נ הר"ר מרדכי ז"ל
בהר"ר יבלח"א יוסף שמואל
נלב"ע ט"ז תשרי
נדבת אחיו הר"ר דוד משה שמואל

צ'ין אדם לחברו

הכנסת אורחים בשמחה

הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנא זיע"א (יומא דהילולא ט"ו תשרי) היה מפורסם כאוהב ישראל גדול ומכניס אורחים עצום. מעשה ונקלע יהודי אחד מאוחר בלילה לעירו של רבי מרדכי'לע ובא לבקש אכסניה בביתו של הרבי. והיות שהשעה היתה מאוחרת מאד הגבאי כבר לא היה שם. הצדיק בעצמו קיבל את פני האורח והציע לו מיטה, וישאלהו אם הוא רעב ורוצה לאכול? האורח השיב בחיוב שרצונו לאכול. וילך הרבי ויביא לו לחם וחמאה, הנוהג בימים ההם היה לאפות לחם בבית, ודרכם היה לעשות לחם גדול מאד, שהיה מספיק למשפחה שלימה לכמה ימים. ולחם כזה הגיש לו הרבי, וכדי שיערב לו אכילתו באכלו כל כך מאוחר שהיה כבר בשעה שנים בלילה, לא רצה להשאירו לבדו, לכן התיישב הצדיק אצלו להיות לו לצוותא. כשהאורח סיים לאכול את הפרוסה הגדולה שהיתה די והותר לכמה ימים, שאלו הרבי אם ירצה עוד פרוסה אחת? השיב הן, וימהר הרבי ויגיש לו בשמחה ובמאור פנים. בסיימו לאכול את הפרוסה השניה שאלו הרבי שוב אם רוצה עוד? והלה השיב כן, אוכל עוד, וכך אכל עוד ועוד עד שכמעט וגמר את כל הלחם, דבר שהיה חוץ לדרך הטבע שאדם אחד יכול לאכול כל כך הרבה. כאשר שאלו הצדיק שוב אם ירצה עוד לאכול? השיב ואמר: לא, יותר כבר לא נכנס בקרבי. ויפנה רבי מרדכי'לע אל האיש ויאמר לו במחילת כבודך, ברצוני לשאול אותך האם תמיד אתה אוכל כל כך הרבה? אמר לו האורח: האמת לא אכחד מכבודו כי אין זה מדרכי

כלל, אך כשראיתי איך שהרבי זורח וזוהר משמחה, ורווה נחת וחדווה על כל טעימה וטעימה שאני טועם, גמרתי בנפשי לגרום לו הנאה זו, ולכן אבלתי במסירות נפש ממש, לא היה באפשרותי לאכול יותר. כאן רואים מעלת שניהם גם של הרבי וגם של היהודי הפשוט.

והדרת פני זקן

מספרים שערב סוכות אחד הגיע הגה"צ רבי אריה לוי'ן זיע"א לשכונת מאה שערים בירושלים, ונכנס לאחת החנויות שעברה הסבה לסוכות, ובמקום ספרים, מוכרים ארבעת המינים. ביקש הצדיק מהמוכר לקנות אתרוג, המוכר מסר לו אתרוג, וללא בדיקה הכניס אותו למעיל הארוך שלבש, שילם ויצא החוצה. יהודי חשוב שראה את הדבר, התפלא מאוד, ניגש לר' אריה שהכיר אותו, ואמר לו: כל צעיר פה בודק את האתרוג בזכוכית מגדלת, ואתה הצדיק והתלמיד חכם, הכנסת את זה לכיס המעיל שלך ללא בדיקה? אמר לו ר' אריה לוי'ן: יש שני הידורים שכתובים בתורה: אחד "והדרת פני זקן" (ויקרא י"ט - ל"ב) ואחד "פרי עץ הדר" (ויקרא כ"ג - מ') ויהודים מוכנים להוציא על זה הרבה כסף, וזה יפה ומהודר מאוד. אבל אני לקחתי על עצמי את ההידור של "והדרת פני זקן", ואני ממהר מכאן לבית החולים למצורעים בטלבייה, ושם אני מהדר את מצוות "והדרת פני זקן" שאני לקחתי על עצמי את זה, ואני מקווה שאני עושה את זה באמת ובאמונה.

הילולא דצדקיא

שבת קודש י"ג תשרי הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהביטש ב"ר אברהם המלאך (תקפ"ח) הגה"ק רבי עקיבא אייגר ב"ר משה (תקצ"ח) **יום ראשון י"ד תשרי** הרה"ק רבי ישראל ב"ר שבתי מקאזניץ (תקע"ה) הרה"ק רבי יוסף צבי ב"ר ישראל דושינסקי (אב"ד ירושלים - תש"ט) **יום שני ט"ו תשרי** יעקב אבינו הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנא ב"ר ישכר בער (תרנ"ו)

יום שלישי ט"ז תשרי הרה"ק רבי שמעון מירוסלב ב"ר ישראל (תרנ"ו)

הרה"ק רבי צבי הירש ב"ר שלמה שפירא (דרכי תשובה - תרע"ו)

יום רביעי י"ח תשרי

הרה"ק רבי משולם איגרא ב"ר שמשון (אב"ד פרעסבורג - תקס"ב) הרה"ק רבי נחמן ב"ר שמחה מברסלב (תקע"א)

יום חמישי י"ט תשרי

הגה"ק רבי אליהו ב"ר שלמה זלמן (הגאון מוילנא - תקנ"ח)

הרה"ק רבי יעקב יצחק ב"ר אשר (היהודי הקדוש - תקע"ד)

הרה"ק רבי אליעזר (יחזקאל) ב"ר יצחק פאפו (פלא יועץ - תקפ"ד)

יום שישי כ' תשרי

הרה"ק רבי אברהם יהושע העשל ב"ר יעקב (רבי העשל מקראקא - תכ"ד)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

מצווה הלכות

מאת הרה"ג **נחמיהל הבן רבינוביץ שליט"א**
מח"ס "גם אני אודך" יומים ימים הרעים על המעשים.

ישיבה בסוכה

א) קדושת הסוכה גדולה מאד, ולכן ראוי למעט בה דיבורי חול, וידבר בה רק קדושה ותורה, וכל שכן שיהיה זהיר מלדבר שם לשון הרע ורכילות, ושאר דיבורים אסורים, ומכל מקום כשהוא צריך לדבר מענייני עסק אין לו לצאת מהסוכה בשביל זה, דבישבתו שם אף בעת דיבורו הוא מקיים מצות ישיבה בסוכה. (משנה ברורה סימן תרל"ט, ס"ק ב', ושער הציון ס"ק ד')

ב) אין ישנים חוץ לסוכה, אפילו שינת עראי. (שו"ע שם, סעיף ב')

ג) מותר לאכול אכילת עראי חוץ לסוכה, וכן מותר לשתות חוץ לסוכה, ומי שמחמיר על עצמו הרי זה משובח, ומים ששותים בתוך הסעודה, אין כדאי לשתות חוץ לסוכה, דכיון שהרגילות לשתות בסעודה, נכלל השתיה בכלל הסעודה שצריך לאכול בסוכה. (שו"ע שם, ושער הציון ס"ק כ"ט)

לע"נ

מרת פייגא מלכה שיינברגר ע"ה
ב"ר יהודה לייב זצ"ל
נלב"ע י"ד תשרי תנצב"ה

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

לע"נ

הר"ר חיים יוסף צבי ברוך זילבר זצ"ל
ב"ר יחיאל מאיר
נלב"ע כ"ה אלול תשע"ח תנצב"ה